

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNGIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
 En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
 Fora ciutat. . » 2 »
 Extranjer y
 Ultramar. . » 10 l' any.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
 Carrer de las Cabras, 13, según.
 Bussó a la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:
 Número corrent. . . 0'10 Ptas.
 » atrassat. . . 0'15 »
 » » pera
 los no suscrits. . . 0'20 »

AVIS

Se concedeix vuit dias de temps pera l' encuadernació de *La feyna d' en Jafá* última obra publicada en lo folletí.

NOVÉ PETIT CONCURS

FALLO

A 35 arriba lo número de fábulas enviadas al *Concurs nové* de LO TEATRO REGIONAL. Ressalta d' entre las demás per la seva originalitat, bondat y galana forma, la que dú lo n.º 29 y es lo seu titol: *La rahó de la ilusió*. Aqueixa fábula te ademés la innovació de estar escrita en correcta prosa. Lo Jurat se condol de no poder entregar al seu autor lo premi á que per unanimitat s' ha fet mereixedor, pero no 'n tenim nosaltres pas la culpa de que ell hagi faltat al quart párrafo de la Convocatoria, en la cual se disposa d' una manera que no dona lloch á duptar, que todas las composicions obtants al premi vagin firmadas per los seus respectius autors.

Las que segueixen en mérit á l' anterior son las que portan los números 27, 23 y 20; originals respectivament dels Srs D. Claudi Mas, de Vilafranca; ce D. Joseph Barbany, de Barcelona y D. Joan Ribas, de Sant Martí de Provencals.

La del Sr Mas, es la versificada ab més soltura, conté imatjes bonicas y bona moral aplicable, pero lo pensament escullit no te prou novetat; lo seu titol es: *Las bombollas de sabó*.

La del Sr. Barbany, conté novetat en lo pensament, desarrollo ben portat y versificació correcta, mes en cambi hi ha alguna falta d' exactitut de imatge comparativa. Lo nom de la composició es: *Las Uletras*.

Lo Sr. Ribas autor de la composició n.º 20, nomeua-

da *Faula* mereix que sia mencionat també, puig que lo seu treball descolla d' entre l' aplech rebut per la versificació, encare que en algun lloch sia lo vers no prou correcte

Aquesta es la lleal opinió de la Redacció constituída en Jurat.

Lo imprevis cas de haver resultat anónim lo treball mereixedor del premi y la circumstancia de no poder ab justicia serli entregat, nos ha fet pensar en la forma de que podriam váldrens pera no quedarnos nosaltres ab lo premi, donchs que LO TEATRO REGIONAL vol que quedi ben sentada la rectitut de son procedir.

Podian en vritat concedirlo á alguna de las 3 fábulas distingidas ab mérit, pero era dificil la elecció sense aparentar enutjosas preferencias, y com á fruit de deliberat exámen havém determinat fer un sorteig entre tots los autors concurrents al darrer Concurs y regalar lo llibre *Cuentos populares catalans*, elegantment encuadernat, á n' aquell que sia afavorit per la sort.

Creyém que aquesta solució mereixerá l' aplauso de nostres colaboradores.

Barcelona 27 Novembre 1893.

P. A. del J. C., lo Secretari,

J. XIMENO.

PONCELLETAS HUMANAS

Teatro Catalá

UN CELOBERT.—Saynete en vers, original de D. Joan Manuel Casademunt. Estrenat la nit del 24 Novembre en lo Teatro Novetats. Obtingué un éxit molt satisfactori.

La escena acertadament arreglada, representa un celobert en lo que s' hi de arrollan alguns incidents propis de tal lloch.

Lo diálech es animat, relliscós alguna vegada pero no xabacá.

Trobém sols defectuós lo final pel tó manso ab que acaba, puig creyém que 'l cuadro s' hauria arrodonit més, terminant ab algún incident de bulto.

Per lo demás entreté agradablement, distingintshi tots los actors que hi prenen part, especialment lo Sr. Colomé que caracteriza ab molt gust artístich un tipo de *alcalde-llauné*.

Lo públich aplaudi y celebrá la obra demanant á l' autor al final. Lo Sr. Colomé escusá la presentació fentnos saber (en castellá, no sabém per qué) que l' autor no 's presentava á rebre los aplausos per estar de dol.

CARLOS I.—Comedia en un acte, en prosa, original de D. Manuel Rovira y Serra. Estrenada la nit del 21 del passat en lo Teatro Romea.

L' assumpto d' aquesta comedia se desarrola en la sala de una fonda de Arenys de Mar y durant los dias de Festa Major.

Intervenen com á principals personatges de l' acció quatre companys de vida alegre. Dos d' aquets s' anomenan Carlos y de aquí ve lo títol de l' obra.

Forma trama principal, lo medi de que 's val la muller de un d' ells, per averiguar si es cert que son espós se troba allí, divertintse, en lloch d' ésser en altra població que ha dit anar per assumptos del negoci.

Ab aquets elements l' autor ha conseguit fer un cuadro plé de vida, quinas escenas s' escoltan ab gust y aplauso.

Lo desempenyo siguié bo á cárrech de la Sra. Parrenyo y dels Srs. Goula, Soler, Capdevila, Fuentes, Santolaria Valls y Pinós.

L' autor fou demanat ab insistencia y se presentá á rebre los aplausos del públich que aquell vespre era numerós.

J. XIMENO.

NORA.—Drama en tres actes y en prosa, original del escriptor suech Enrich Ibsen, traduht literalment per D. Frederick Gomis. Estrenat la nit del 25 Novembre en lo Teatro Granvia.

Nora, es la primera obra de Ibsen dada á l' escena catalana. Al seu traductor, no mes tenim que agrahir la bona voluntat, donchs que 'l llenguatge usat en la traducció es molt defectuós literariament considerat.

En quant á l' obra, tot y sentne d' un autor al qual tantas alabansas prodiga la moderna crítica, tot ho ha de ben menester pera lograr sostenirse.

Te escenas llarguíssimas en lo primer acte que arriuan á produhr cansament al auditori, algunas de bonicas y vivas en l' acte segón, sobre tot las íntimas entre Nora y lo seu marit, que son las úniques del drama que revesteixen tons de naturalitat, y luego descollan las finals del acte tercer que enclouhen lo pensament filosófic que ha volgut presentar l' autor.

Las faltas capitales de l' obra son un convencionalisme tant apartat de la realitat de la vida, que fan sian falsos casi tots los personatjes del drama á escepció feta del usurer que 's casa ab Cristina, l' amiga íntima de la protagonista y lo del doctor, amic de la familia.

Y es igualment falta grave lo deixar sense solució lo problema plantejat.

L' argument del drama tampoch s' acosta á la veritat y pera formarne millor concepte aném á descriurel á grans rasgos.

Nora es una jove de carácter lleuger, es una criatura gran es casada fa vuit anys y te de son matrimoni tres fills. La posició del marit ha sigut modesta durant molt temps, pero es brillant en la actualitat per haver obtingut la direcció d' un establiment de crédito. Las relacions entre marit y muller han estat sempre y continuan sentne excelents, l' amor nía en sos cors.

Temps enrera, ab motiu de estar malalts lo pare y 'l marit de Nora y trobantse faltats de re ursos lo matrimoni, ella, sense consultarho al espós, acut á un prestamista pera que 'ls hi deixi vuit cents duros, lo prestador es amic, y deixa 'l diner demanant que avall lo pagaré 'l pare de Nora. Aquesta no diu res al seu pare, mort aquest en aquests moments y al entregar ella 'l pagaré ho fa falsificant la firma del difunt.

Peró aixó es fet segons l' autor ab tota la bona intenció per part de Nora, puig tant poca importancia li dona que arriba á olvidarho. Mes ve lo cambi de posició del marit y usant del seu dret de director del Banc, fa cambi de dependencia, y entre 'ls dependents s' hi troba lo possehidor del document fals, que segons sembla prevéu que un dia ha de valerli com á bó.

Lo destino del usurer perilla; alashoras s' encara ab Nora qui confesa la seva falta com si tal cosa, pero l' altre li fa evident que ab lo tal document pot perdre á n' ella junt ab la reputació del novell director. Nora s' espanta al compendrer la trascendencia de la seva lleugeresa y promet interessarse pera que son enemich no perdi l' empleo. Ne parla al seu marit ab interés y ell, que te al fulano en cuestió per un mal subjecte, renya á sa esposa y contesta enviant tot seguit lo cesse.

Aquí brollan de sobte uns inesperats amors entre l' usurer y una amiga de Nora á la cual ella ha confiat lo secret de sa perillosa situació y l' amiga la salva en intenció, casantse ab lo possehidor del document y fent que renuncihi á tota acció contra Nora.

Més avants d' aixó ja ha enviat l' acreedor una carta al marit, carta que no sabém de cert lo que diu, pero que se suposa, puig que produheix una tempestat entre marit y muller, fins al extrém que l' espós renuncia á l' esposa, divorciantse de fet y senyalant á Nora habitació separada dintre la casa conjugal. Pero ab sorpresa passa la negra nuvolada instantáneament perque reben una carta en la cual lo ja marit de Cristina renuncia á fer ús del pagaré fals y 'l retorna.

Lo cel se serena, ja no hi ha res de lo dit, lo marit torna á vulguer á sa estimada Nora.

Mes ella se posa seria, se reconcentra, crida á comptes al seu marit, invoca no sabém quantas filosofias respecte als drets de la dona y acorda abandonar la casa marital deixant espós y fills, recordant que ella deu educarse pera ser dona y que lo primer dels drets es cuidarse de sí mateix.

Ara bé, ¿se vol més inconsecuencia en la protagonista?

Una dona com Nora acaba plorant en brassos del seu marit reconeixent la seva falta. Y éll? Reconeixent com á bona la firma del difunt y pagant lo document tota vegada que 's trobava en posició, era assumpto acabat. L' amor de la seva entremaliada Nora y la pau de casa be podía comprarla á tant petit preu.

En quant á l' exemple que vol dar l' autor, lo camí que ensenya á trepitjar á la dona, es tant poch humá que no més pot ésser seguit per una dona altament orgullosa y duda ademés de criminals passions, y en Nora 'ns pinta un tipo tot ingenuitat y candor, es á dir, al revés de lo que hauria de ser pera seguir aquella via.

La execució per part dels artistas va ser mitjana. La concurrencia, inferior á lo que era d' esperar.

L'obra va obtenir bastants aplausos, pero en general va ésser rebuda ab respectuosa fredor.

TOT ES MAL QUE MATA.—Comedia en tres actes y en prosa, transportada a la escena catalana per D. Conrat Colomé y estrenada la nit del 28 Novembre en lo Teatro Novelats.

Lo nou arreglo del Sr Colomer está fet ab verdader coneixement y resulta que *Tot es mal que mata* cobra vida y mou la atenció del públich ab las sevas divertidas escenas. Es un *caudeville* ó saynete que entreté bé y que dibuixa alguns caràcters ben trassats d'entre la gent de diner y que además conté la seva moraleta respecte als vicis y la poca tranquilitat de la vida de ciutat comparada ab lo modo pacífich com lliisca suau l'existencia en las petites vias de montanya.

L'obra está presentada ab luxo y la direcció de la mateixa mereix un aplauso.

La representació va ser ben interpretada. Lo senyor Colomer fou cridat á las taulas y saludat ab molts aplausos.

Lo teatro estava bastant animat.

J. BRÚ.

ZEL DOMÈSTICH

—¿Qué fas aquí? Brétol,
—¿Que no ho veu? Netejo.

ESCLAT DE GELOS

En Sisó, mosso d'una masia del Vallés, va enamorar-se d'una donzella nomenada Sumpta, la que per més que estava convensuda de que era entre totas las altres donzellas del seu poble, la que reunia millors dots fisicas; á las amorosas indicacions que en Sisó li feya, corresponia ab una rialleta candorosa que omplia 'l cor de ventura y 'l cervell de follias al pobre enamorat.

Feró passava 'l temps y l'amant no confessava d'una mai era clara y concreta la seva estimació. No trobava paraulas pera expressarla, la seva ardenta imaginació vagava per entre espessos teixits de boyras, y, no sentintse ab prou valor pera tan heroica empresa, ni creyentse mereixedor de tanta ditxa, ne fugia avergonyit, esclatant en amarch plor en la soletat de las sevas tristesas.

Mes de prompte 'l cel se li entenebra. Negra tempesta va endolá lo tó blavós que avans l'enmirallava; puig son amo, l'heréu del mas va enamorar-se de la Sumpta, vegentse correspost á la primera indicació.

En Sisó, al saber las rrelacions de la Sumpta ab son amo, no va dir res á pesar del profon sentiment que li causá. Un deber de agrañiment l'obligá á sacrificar lo seu amor pera correspondre aixís al inmens favor que son amo li feu, ajudantlo ab sas riquesas á salvar la vida de la seva idolatrada mare.

* * *

¡Quin goig y quin bullici per tot lo poble! Tot eran felicitacions y enhorabonas; las donzellas envejavan la sort de la Sumpta, y 'ls minyons s'admiravan de la hermosura de la novia, mentres en Sisó, ab lo rosech al cor, se contemplava al seu felis amo y benefactor que, al costat de sa conpanya amorosa, entaulats entre 'ls convidats á bodas, se creuhavan miradas ardorosas tot apurant los vins millors del seller y los més delicats menjars que podia oferirse en aquella trascendental diada.

Arrivá 'l vespre. Los desposats, rendits de tanta gatzara y plens de joya, varen retirarse al niu dels seus insomnis. Mentres anavan pujant la escala, en Sisó se 'ls contemplava ab ira, extátich, fins que al desapareixer, sentint reviscolar al fons del seu cor, aquell amor tan gran cubert per una capa de cendra, pero ab un calliu abrusador; flamejant tot ell y com si 'l fiblés un vespé dintre l'ánima, la seva passió aumentá fins al deliri; la rabia y 'ls gelos van inspirarli odi per l'amó que tan apreciava y, petant de dents, groch y nerviós com un esperitat, va esclamar ab veu ofegada pels sanglots:—¡Jo m' venjaré!—

Y aixís ho feu. Mentres los nuvis se entregaven á la expansió de sos amorosos cors jurantse una estimació eterna, los sorprengué una flamarada infernal, devoradora, tant po ent que s'apoderá del tetxinat, los mobles, las robas tornatho tot brasa.

Espahordits, aterrats devant aquell infern, los desposats abrassats com dos náufrechs, van corra cap á la porta de la cambra; pero, ay, una espessa nuvolada de fum los hi apagá 'l respir y, casi exámines se van jurarse eteru amor, en mitj de tan horrorós torment.

Mentres lo mas incendiat com un infern anava es-purnejant, enderrocantse, omplint l'espay de guspiras, en Sisó, que era qui havia calat lo foch, horrorisat devant de la seva obra, corria camps á través cridant desesperat y perduda la rahó:

—¡Ja m' hi venjat! ¡Ja m' hi venjat!

IGNASI IGLESIAS.

AL PORRÓ

(SEMI POEMA)

—«¡Que s' alsi!»

INVOCACIÓ

mi las del Parnís! Si esteu en vaga y alguna de vosaltras no está *biga*;

si beure ab la porrona 'os afalaga y á usar got la etiqueta vos obliga...; inspiréume; que 'os donaré per paga un xaretlo que tots los mals mitiga: veniu; tinch vi de vuyt; un porró 'n pago; baixéu d'aqueix Parnés... y farém trago.

Vull cantar del porró las maravellas ab *octavas reals*, no ab *octavillas*; que 'l porró, si es més gran que las botellas, mereix estrofas dobles, no senzillas: vull alsar lo porró fins las estrellas; vull raig (d'inspiració) de mils de millas... ¿qué dius, Musa? ¿Qué nó?... ¿Qué t'empatollas? ¡Si aquí ja hi son de més los gots y ampollas!

CANT UNICH

Oh, tu, emblema sagrat de Catalunya!
 Tu, qual modo d' obrar tant los extranya
 à tots los que Castilla d' aquí allunya;
 tu, que ni un dels que t' usan may t' enganya,
 puig coneixes, segons y cóm t' empunya,
 de quint punt es, qui t' alsa, de l' Espanya;
 defensante, tindrás ab mi una vinya
 (si no 'm fas agafar, porró, la pinya).

Alegres á tothom, y ben depressa,
 á l' hora que 'n dihém de la cassussa;
 si fins á la gent rica tu 'ls fás péssa,
 fas proba als menestrals y á la gen tussa;
 y tant si 'l porró á taula un xiquet béssa
 com si algún grá de brisa un poch t' embussa,
 á tau'a, lo porró de má en má passa:
 si no hi ets, hi ha ta dona qu' es la tassa.

Aquí ab tot y sent nostre 't fan la guerra
 'ls que 's donan de menos per patxorra
 d' alsá 'l colze, sent fills d' aquesta terra.
 Enjega 'ls, oh porró, tots á la porra!
 Esquitxa 'ls! que si algun ab tu s' aferra,
 fent mofa del broch xich á n' ell s' amorra...
 ¡que indigne que senyoras de gran gorro
 no beguin á galet, beguin á morro!

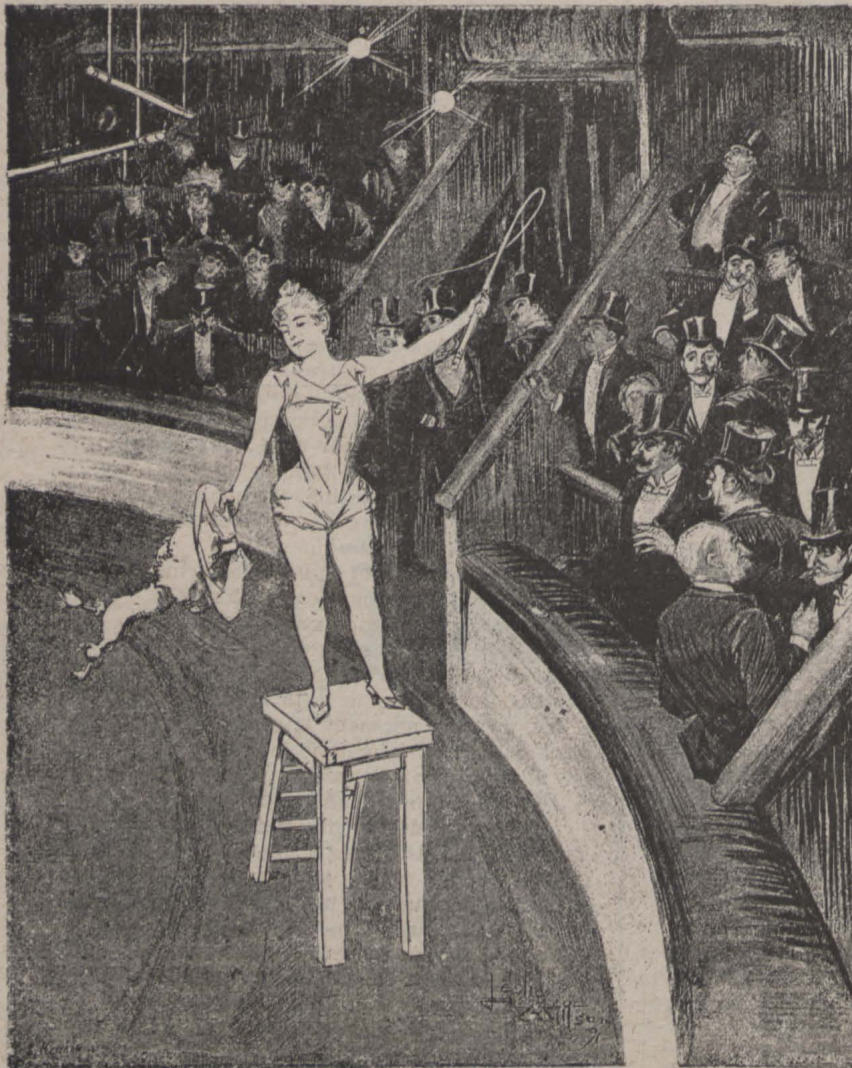
Jo sostindré per tot sempre, si puch,
 qu' ets un moble molt car, costant tan poch;
 que inspiras ab ton raig al ser més ruch;
 que ocupas en la llar lo primer lloch;
 qu' es lo ví, si tu 'l treus, lo millor srich...
 Y no 'm vinguin ab brochs, fora 'l teu broch;
 perquè la teva sang, fent lo xarrich,
 allarga nostra vida pe 'l broch xich.

Lo Principat en pés, bebent, t' aclama
 (puig Catalunya en pes ab tu s' anima)
 típich representant, y no es camama,
 de las nostras cestums... ¡Ves si t' estima!
 Si per tal nombrament algú s' esclama,
 si algú los seus aplausos t' escatima,
 tirali 'l tap: ser á algú de l' escuma
 de nostra Societat qu' encare xuma.

Per més norrons que 's trenquil, se beurá
 sempre més ab porró, lo qu' es aquí;
 qui no tragueji gens, que vagi .. allá;
 qui tragueji com cal, ja pot veni;
 qui fassi servir copa, 's pot desá;
 ab lo porró ben alt ja ho podém di;
 —No pot ser catalá ¡ben net que nó!
 qui no deixi está' un got per un porró.

PEPET DEL CARRIL.

NOTA ARTÍSTICA

En lo Circo.

HISTÓRICH

La filla de Donya Rosa
 festejava ab en Magí,
 un jove cursi hasta allí
 que la trobava xamosa.

Donya Rosa que volía
 sentá plassa de guapeta
 y era un xich massa coqueta
 pels quarant' anys que tenia,
 halagava al jovenet
 y li tocava la cara
 de sas caricias avara
 perquè 'l trobava guapet.

La noya, ¡pobra Teresa!
 qu' era un cubell de bondat,
 no veyá en tal amistat
 més que un extrém de franquesa,
 y may la podia ofendre,
 puig deya:—La pau se logra;
 si tant estima á la sogra
 aquell que ha de serli gendre,
 may hi haurán rahons ni crits
 y ab alegría viurém,
 puig sembla que 'ns avindrém
 quan tots tres visquém units—

Pero un dia, ¡oh sort fatal!
 Va suspendre á son promés
 borratxo de an.or, encés
 en brassos de una rival,
 y... la pobra plora eucare
 de vergonya sa desditxa,
 ¡puig la lladre de sa ditxa
 era... sa mateixa mare!

J. AYNÉ RABELL.

MARINESCA

Quan va mon baixell en fora,
 en la platja, sens consol,
 resta esperant ma tornada
 ¡a qu' es reyna del meu cor;
 si en dias de calma besa
 un aló sutil mon front,
 es l' oreig que ve de terra,
 y me porta 'ls seus patoets.

JOSEPH CORTILS Y VIETA.

EN LA EDAT MITXA

—Sou la reyna del meu cor.

—Aixó ho timdrém d' aclarir

—Será del que guanyi.

—¡¡ La recompensa!

TARRASSA.—Dissapte últim en lo «Teatro Principal» inaugura la temporada Cómich-Lírica la companyia que dirigeix D. Joseph Bosch y que hi figuran la primera tiple Sra. Cubas, lo tenor Sr. Alcántara y 'l barítono Sr. Las-Santas.

Quatre sarsueletas castellanas se posaren en escena y foren aplaudidas.

Diumenge á la tarde en lo Retiro una companyia d' ópera en la que hi figuran los artistas, Simonetti Ventura y Meroles y las Sras. Marra y Quetti representen *Faust*.

L' obra va sortir bastant desigual, principalment per part dels coros.

L' orquesta *Unió artística* bé.

En la nit del mateix diumenge y en lo teatret de l' «Ateneo» se posaren en escena lo drama estalá *La casa pairal* y 'la pessa *Cap y qua*, que foren ben desempenyadas per part de tots quants hi prengueren part.

LI.

BLANES.—La companyia de aficionats de la societat «Centro Republicano» está ensajant pera posar en escena próximament, lo drama *Lo mas perdut*, essent aquesta la primera funció de la temporada que aquest any promet ser molt lluhida.

Segueixen activantse los treballs pera lo teatro del «Primer cassino de Blanes».

En lo dia de sa inauguració s' estrenará una obra catalana de un autor d' aquesta vila.

J. A. B.

BADALONA.—Diumenge per la tarde en la funció del «Teatro Zorrilla» se representá la pessa *Tirant l' art*.

J. A.

SITGES.—Diumenge passat, tingué lloch en lo teatro de la Societat «El Prado», á benefici dels nostres valnets soldats que defensen lo pabelló nacional en l' Africa, una funció, en la cual va debutar una nova companyia d' aficionats posant en escena las divertidas pesses catalanas *La teta gallinayre*, *Tal hi ca que no s' ho creu* y *Pluja d' estiu*, prenenthi part la senyora Santana y 'ls Srs. Palmeta, Rocali, Rosset, Bartula, Toful, Delgado y Justino.

J. F.

Tal com prometerem, doném avuy un fragment de *La Colometa*, comedia original de D. Joan Ribas Puigvert, estrenada la nit 11 del passat mes de Novembre, en Sant Martí de Provensals.

ESCENA V

TUYAS (valenciana) y CARBASSETAS (gitano pinxo).

TUY. Pero si es que vosté te faena...
 CARB. Filla, de feyna, ja ho sabs que 'n tinch més que no 'n vull, sempre, que en l' art de xoilar quissoys cap més payet m' arreventa. D' aquí vé tota la bola que més de quatre 'm bitlleran, perquè per ferme 'ls ganyips may haig de mangá á cap pessa que 'm pugini quatre rumbis, com xivala algún boquera.
 TUY. L' home de n' érit ha d' esser la víctima de l' enveja.
 CARB. Jí sabé, com qu' ells filustran que á tots los saraus d' empena per la punxa puch entrarhi y 'ls conxivo las borregas qu' ells tenen per més catxundas y més bárbalas xameras, nó 'm poden guipá, 's reputan, porque 'ls ha de tocar sempre una récula de potas. Mes, així y tot ¿qué puch ferme? No 'ls dono pas segidillas porque 'm vingan al darrera! Qué hi faré, si avuy las noyas flaquejan de llamineras? Com que no 'm falta á la bay un baré per pagá 'l beure... dich la bri, més ne vulgués ¡ni m' entendria de feyna! Aixó es més clar que la jurba, donchs ells no ho volen entendre; porque 'l que no pot jalá quan ho repara 's mosqueja, y per conxivar la jamba te de pulirse una prenda ó embufarse per tres saynas las llanxas, y aixó 'ls empelma.

Aquest personatge, un dels principals de la obra, se sosté perfectament fins al final, parlant sempre ab caló-catalá, del que 's veu que l' autor n' ha fet un verdader estudi.

—¡Ah! Ets un àngel.
 —¡Casemse que ja ho sabrás.

TEATROS LOCALS

ROMEÀ.—Diumenge tingué aquest teatro dos plens ab la comedia *Los aucelle's* per la tarde y al vespre *La rosa blanca* pera debut en lo catalá del actor Sr. Labastida.

En aquesta obra demostrá dit senyor una voluntat extraordinaria pera lo domini del idioma y que ab constancia arribará á dominar l' accent, poguent recullir honra y profit en lo repertori catalá, tal com ha vingut fentho fins ara en lo castellá.

TÍVOLI.—S' están donant algunas representacions de la popular sarsuela *Los sobrinos del Capitan Gran* mentres va adelantantse lo decorat de la nova sarsuela de aparato *Un viaje imprevisto* y que segons noticias será altre mostra de la esplendidés que la empresa acostuma á desplegar en totas las obras d' espectacle que pu sa en escena.

NOVETATS.—Dels estrenos *Un celobert y Tot es mal que mata*, ja nostres lectors n' hauran vist la resenya en lo lloch corresponent d' aquest número.

Pera avuy es' á anunciat l' estreno del melodrama *El testamento perdido*, del que 'n dirèm alguna cosa en lo número próxim.

ELDORADO.—Dimars s' estrená la sarsuela *El talismán de mi suerte*, que sols se recomana per l' incident que motiva lo titol, ja que casi totas las escenas no ofereixen gayre novetat. La poca música que hi ha s' escolta ab gust.

Continúa lo públich demostrant especial atenció per las representacions de *El duo de La Africana*.

GRANVIA.—També aquest teatro ha entrat de plé en la secció d' estrenos. A més del de *Nora* que tingué lloch dissapte passat, dijous s' estrená la sarsueleta *La conquista del papá* de la que 'ns ocuparém en lo número vinent.

Per avuy está anunciat l' estreno del melodrama *La camorra* al que seguirán próximament las obras *La pescadora de Arenys de Mar* y *L' escursó*.

De aixó pot dirsen verdadera activitat teatral.

LABRUGERA.

L' AMISTAT

L' amistat immaculada
 és la joya mes bonica,
 pro com tot se falsifica

també l' han adulterada.
 Avuy quan dos s' han unit
 ab lo llas de la amistat,
 es perquè haurán calculat
 mútuament treuren partit.
 Tothom t' estima y t' adula
 cuán vas ben carregat d' or:
 tu 'ls demanas un favor.
 l' amistat s' ha tornat nula.
 Semblants hipócritas pensan
 que l' home es una bufeta
 mentres hi ha llart, ¡sucadeta!
 pro quan es buyda, la llenzan.
 Si la amistat es així
 considerada en lo mon
 comprench perquè Sant Anton
 fou tan amich d' un garri.

S. C.

PREDESTINAT

¡Tiemble la esposa infiel! ¡Tiemble la ingrata...!
 ¡Avuy ab aquest disgusts
 ja no pendré l' xacolata!

NOVAS

—Comensa avuy en lo folletí la publicació de la comedia en tres actes *Los aucellets*, de la que 'n repartirém vuit planas setimanals.

—Per aquest vespre está anunciat en lo Teatro Granvia l' estreno del drama *La Camorra*.

—Los senyors Molls y Corominas, consignataris en aquesta plassa, embarcaren gratuhitament diumenge passat tres caixas continent medicaments pera los ferits de Melilla, que l' *Associació dels coros d' en Clavé* envia al hospital del periódich de Madrid *El Heraldo*.

Aquest envió que fan los coristas catalans, es dels beneficis obtinguts en lo festival que se celebrá en lo Palau de Bellas Arts lo dia 12 del passat Novembre.

—Próximament en lo Teatro Romea s' estrenarán lo saynete de D. Emili Vilanova, *A casa l' alcalde* y lo drama en tres actes *Las claus de Girona* de D. Frederich Soler.

—Se troba actualment á Tarragona y molt millorat en sa malaltia, lo distingit crítich D. Joseph Ixart.

—A fi de millorar la precària situació en que 's troban los professors d'orquestra del Gran Teatro Liceo y que perteneixen á la Societat Catalana de Concerts, aquesta está o ganisant una serie de audicions que tindrán lloch en lo Teatro Líric los dias festius per la tarde.

—Próximament sortirá pera Milan contractada per la empresa de la *Scala*, la distingida tiple d' ópera Sra. Bonaplata.

—A Paris ha obtingut un grandióis éxit la nova ópera *L'attaque du Moulin*, de Emill Zolá, música de Alfred Bruneau.

—La companyia del Sr. Graells que 's troba actuant á Ciutadela, en una de sas últimas funcions posá en escena la humorada *Pintura fi de sigle* obtenint molt éxit y bon desempenyo.

—Escriuben de Río Janeiro: «Arrivá la companyia Sansone lo dia 4 d' Octubre. ¡Pobre gent! Desembarcavan mentres xiulavan las balas. Tots los teatros están tancats, la meytat de la població ha fugit al camp: de manera que lo viatge d' aquesta companyia resultarà estéril.»

—Segons una estadística publicada últimament en Alemania hi han actualment allí 245 teatros. Lo personal está distribuit aixís: directors y dependents de totas clases, 6 250 personas; músics, 4 328; artistas dramáticos, 2 510; lírics, 630; coristas, 1 668; bailarinas, 1.820.

—*Toros en salsa*, es lo títol de una sarsuela que fracassá la setmana passada en lo Teatro Eslava, de Madrid.

—La funció que anunciá pera diumenge la Societat «Centre de Ebanisteria» y que 's suspengué per causa imprevista, se celebrarà demá diumenge. L' obra escullida es lo drama en tres actes *Lo mas perdut*.

—Ha obtingut gran éxit en Madrid la nova sarsuela *El reclamo* degut especialment á la música, qu' es original del Mtre. Chapí.

—Ermete Novelli, lo genial artista italiá, del que ja sabiam qu' estimava de cor á Barcelona, acaba de donarme nova prova ab la carta que á continuació traduhim dirigitada á una persona d' aquesta ciutat, escrita ab motiu de la catástrofe del Liceo.

Diu aixís:

«Estimat N.; La tremenda desgracia ocorreguda aquest dias á Barcelona, ha trobat ressó dolorós en tota Italia, però encara mes gran en lo cor de vostro Novelli, que os estima com un germá.

¡Quina desgracia tan horrible!

Enviam noticias exactes, jo que 'ls telegramas de nos-trqs periódichs, poca cosa detallan... y potsé alguns dels meus amichs. ¡Pobres amichs!

Faig vots pera que cap mes succés terrible com lo pas-sat, entristeixi á ma hermosa y bona Barcelona.

Abrasso á tots mos amichs, l' amich de sempre, y fins á molt aviat.

ERMETE NOVELLI.

Nápols, 11 Novembre »

CUL DE SACH

Entre basadors:

—Ola, *mia cara Elvira*.

—Home, no 'm digui cara, que pot desacreditar-me.

EPIGRAMA

A la «Fonda del desastre»
va anar en Jordi un mitj-dia
y va dir:—Avuy voldria
menjá un dinar de pollastre.—
Y 'l mosso al sentir á en Jordi
cumplint lo que demanava
al cap d' un rato tornava
ab un gran plat tot plé d' ordi.

JOAN NAVARRO.

LA MATINADA

Al obri 'l jorn sas parpellas
quan lo sol se veu sortí,
dintre del bosch las aucellas
saludan al dematí.

L' auba apunta embolcallada
de núvols d' or y safirs,
y sobre 'l sorral la onada
sembla que exhala sospirs.

Las flors que los prats esmaltan
ab llurs vistosos colors,
prop dels reguerons que saltan
escampan los seus olors.

Estenent sa cabellera
de brillants y llarchs fils d' or,
daura 'l camp y la cinglera
lo sol ab sas resplandors.

Y al calor de sa besada
exhala lo romani
perfums que la marinada
en sas alas porta aquí.

RAFAEL GALVO

Cap á Melilla falta gent.

LO BORRATXO Y LA SOMBRA

—Ola, company...

—Qué fas aquí?

—Ay que t' agafo...

—Ja 't tinch.

—Noy, que estém de broma.

—Se 't saluda...

—Que vens ó 't quedas.

—Alante, mitj amich.

ANAGRAMA

Lo noy del senyó Marsal
 abrir un *tot* se trenca
 y 'm digué que 'l guardarà
 a dintre del seu *total*.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

ENDEVINALLA

Son coixas comi qui las fa
 y dretas solen anà.

ANTON SLETSAC.

GEROGLIFICH

C

GRAM GRAM

I I I

I

REY DE CASA.

Las soluciones en lo número próxim

Soluciones dels enigmas insertats en lo número 94.

KARADA.—Ca=bras.
 CONVERSA.—Or.

Correspondencia

Matias Bonet, M. C. N., Un moro, Capparells, Noy Bufó, Manuel Pelagri, Bartoméu Fix, Paperinas, Casals Tur, Estrija Dimonis, Jaume Padrons, J. Durany, Nas de ve..., M. Pompidó, Sar de Mon, Notna Atlaliv, Turrob Ladiv y Un civil: no vá prou bé lo que han remés.

Bernat Xifré, M. Roman, Un habitant d-el Sol, Carlos Rapé Tenurb, Bisquets, J. Tomás Mateu, Armando de Dorda, Pep Perales y Salvador Tarrassa, anirà a gura cosa.

Bonaventura Rich, no es correcte.—Conrat Sorribas, massa extens.—Carlos Bas, retocat es probable.—Agustina Bufort, gracias del en, vio.—Jaume Padro y Granés, lo joch aquest es mol gastat.—Peti, igualment lo qu' envia.—Francisco Farré, es algo defectuosa.—Jaume Boy, no 'ns agrada prou.—M. P. Castells, es incorrecte.—Clavellina, no hi ha novelat.—Rey de casa: no volém cantars bi ingles, se n' abusa massa, lo altre no es nou.—Un moro, envih'ns los da lls y quedis la poes a.—F. Clavel y Serra, es massa complicat.—Francisca Arque y C apés, mil gracias per ' atenció.—Manet h Billis Pata, es poch.—Joseph Anserim, s' agra eix lo seu int' és: ja varem adonant-sen, pero tart.—Joseph Escachs y Vived, aniran.—P. Gro, resulta mo trivial.—Guillem Torres, vá bé.—P. S. ler, lo dibuix no vá.—M. Coll Batlle, no ho creyém convenient.—Angelina Borés de X minis, molts gracias.—Francisca Muntadas y Ferrer, igualment.—Enrich Riera y Mateu, deuria concretarse més, veurem.—Joan Avinyó, la forma no acaba d' agradarnos.—Carlos Carbonell, sois una.—Joseph Cotils y Vieta, agrahim molt sa deferencia.—Bernat Tinet no resulta prou clar.—Jaume Torres de Castells, voste 'n sab un niu.—Ventura Amis, no serveix.—Apolonia Costa de Ll., gracias.—Cecilia Morera, igualment.—Bartomeu Bayeras, no resulta prou exacte. C. de la B. y J., es algo incoherent, envihí altre cosa.—J. Huguet, no es prou correcte, n' obstant hi ha disposició.—M. Gardó y Ferrer, aniran duas, agrahiré cumpliment a lo sollicitat Vilella (C.)—Joseph M. Montfort, l' istil va bé, mes l' assumpto es revelit. R. Ll., es degut a l' abundancia d' original.—Joseph Torruella, pera tot hi ha temps, lo que dema nan no depen de nosaltres sols.

PENSADAS

Premiadas ab 35 pessetas

SEGONA INSERCIÓ

Vegis la explicació en lo número passat ó en lo de dissapte vinent, en que tornarà á repetir-se.

Barcelona—Imp. Alsina y Clós, Muntaner, 10.